

Referat

Mødedato: 11-05-2023

Mødetidspunkt: 15-17

Mødested: Jægerhytten Hjermind Skov

Mødeleder: Eva Pinnerup

Referent: Carina Pilgaard

Mødedeltagere: Eva Pinnerup, Formand
Jens Frydendahl, Danmarks Naturfredningsforening (DN)
Jørgen Buch, Danmarks Sportsfiskerforbund
Christian Als, Dansk Skovforening
Jacob Adler Jensen, Landboorganisationerne
Ove Pedersen, Friluftsrådet
Kirsten Marie Haugstrup, Dansk Ornitologisk Forening (DOF)
Tage Toft, Danmarks Jægerforbund (DJ)
Peter Brostrøm, Naturstyrelsen Kronjylland
Hans Jørn Laursen, direktør for Teknik og Miljø
Thomas Damgaard, chef for Natur og Miljø
Carina Pilgaard, medarbejder i Natur og Vand
Oplægsholdere:
Jørgen Jørgensen, medarbejder i Natur og Vand
Lotte Kunstmann, medarbejder i Natur og Vand
Mads Bruun Davidsen, konsulent i Børn og Unge
Lars Henrik, Viborg Jægerråd, mårhundekoordinator

Fraværende: Jeppe Bo Nielsen
Claus Bo Andreasen
Kurt Mosgaard

Teknik & Miljø
Natur og Vand

Dato: 31-05-2023

Sagsnr.: 23/2098
Sagsbehandler: vpcpi

Det Grønne Råd for Viborg Kommune 2023

1. Velkommen til nyvalgt repræsentant fra Friluftsrådet Ove Pedersen.

Kort præsentationsrunde

Ove er valgt for Friluftsrådet og er til daglig aktiv i Dansk Vandrelaug
Opdateret medlemsliste fremgår af viborg.dk:

[Medlemmer og suppleanter af det Grønne Råd - Viborg Kommune](#)

Afbud fra Claus Bo, Jeppe Bo og Kurt Mosgaard.

2. Godkendelse af dagsorden

Jens Frydendahl (Danmarks Naturfredningsforening) har fremsendt forslag til ændret rækkefølge i dagsorden. Der var ingen indvendinger mod forslaget, så Eva besluttede at godkende forslaget.

3. Opfølgning på referat fra sidst

Jørgen nævner, at han synes det burde have fremgået af referatet, at flere medlemmer af Det Grønne Råd (udover ham selv) udtrykte stor forundring over, at Viborg Sportsfiskerforbund ikke var repræsenteret i Kystvandrådet.

4. Status på kommunal "træpolitik". Ønsket af Dansk Skovforening m.fl. Ved Lotte Kunstmann, Natur og Vand.

Lottes oplæg er vedhæftet.

Lotte fortalte om de tanker Natur og Vand har gjort sig i forhold til håndtering af træer i bymiljøer. Det vil være nyttigt med et bedre redskab i den daglige forvaltning. For selvom træer i byen har mange gode egenskaber, er der også mange problemstillinger forbundet med træer: Sikkerhed, skygge, blade, allergi, sikre plads og økonomi til at træerne kan blive store m.m.

I vores Planstrategi er det intet specifikt om træer
Klimaplanen handler om skov

I Grønne Sammenhænge: Her står bl.a. at vi vil sikre vejtræer gennem lokalplanlægning

I Natur og Parkplaner er beskrevet den overordnede ønskede brug af kommunale park, skov og naturarealer – herunder også vedr. træer i de enkelte områdeplaner. Se mere her [Intro - Natur- og Parkplan \(niras.dk\)](http://niras.dk)

Retningslinjer for fældning og beskæring af træer blev vedtaget af TU, 2009 og det administreres der stadig efter. Retningslinjerne blev uddelt på mødet og er også vedhæftet referatet her.

Lotte fortalte om overvejelser omkring forskellige måder at gribe det an på med inspiration fra andre kommuner; selvstændige træpolitikker, strategier, retningslinjer eller som et led i et større administrationsgrundlag for bynær natur generelt.

Hun fortalte også om økonomiske overvejelser i forhold til træpolitik. Træ-kapital (iTree): Eksempel fra Esbjerg Kommune. Det koster ca. 18.000 kr. i anlæg pr. vej/bytræ. I alt 5,4 mio. kr. / år for at opretholde bytræskapitalen.

Vi skal sikre ejerskab og forankring i hele Kommunen – træer administreres i mange direktørområder og politiske udvalg i Viborg. Derfor er det komplekst.

Christian Als bemærkede, at det er deprimerende, at alléer ryddes i Kommunen. Han opfordrede Kommune til at komme i gang uanset model. Houlkær er et godt eksempel på hvor det fungerer, mener han. Han efterspørger dato for hvornår DGR får udkast til administrations-grundlag.

Eva: Administrationsgrundlag for bynatur skal på udvalgsmøde inden længe.

Jørgen Buch nævner at Esbjerg Kommune udlægger store grønne områder i nye boligkvarterer.

Bemærkning i forhold til klimaskov: Der er et stort skovprojekt på vej ved Bjerringbro. EVV skal også beskytte 6-700 ha – Vi samler aktører og investorer for at nå målet. Det er arealer, der mangler, så flere indsatser skal tænkes sammen.

Kirsten Marie (DOF): DOF har et ønske om, at det beskrives, at man ikke fælder træer med reder og spættehuller samt at man tydeliggør for bygherrer, at der kan være gener fra fugle (f.eks. råger og måger) og at det er en del af "pakken" for nye beboere ved nybyggerier / boligudstyknings.

Lotte: Vi vil få opdateret retningslinjer for beskæring og fældning af træer i forbindelse med det nye administrationsgrundlag der udarbejdes for bynatur – og derunder også bytræer. I 2009 fyldte biodiversitet ikke så meget som det gør i dag. I dag er vi f.eks. mere OBS på tidspunkter for fældning – også i forhold til flagermus.

5. Kystvandråd Limfjorden samt genopretning af Hjarbæk Fjord - status ønsket af Sportsfiskerne. Ved Jørgen Jørgensen, Natur og Vand

Jørgens oplæg er vedhæftet.

Hjarbæk fjord har kun god tilstand i forhold til miljøfremmede stoffer (giftstoffer), ellers dårlig tilstand på alle andre parametre.

OBS på stor forsinkelse af effekter i f.eks. Simested Å før det giver effekt i fjorden. Kræver mere fokuseret planlægning af vådområder for at optimere effekt.

Kystvandråd består af 10 kommuner.

Teknisk arbejdsgruppe består af Sekretariatet, forskere der laver udredninger, 3 fra kommuner og 4 udpeget af Kystvandråd (SEGES - konsulent, Per Dolmer (forsker – eget firma), Velas - udtagningskonsulent, DN – Tyge Nygaard)

Jørgen Buch undrer sig over hvorfor der ikke er kommet tilbagemelding på Viborg Sportsfiskernes officielle henvendelse til Kommunen vedr. ønske om optag i rådet. Jørgen Jørgensen beklager, at Viborg Sportsfiskerforbund ikke har fået officielt svar fra Viborg Kommune. Det skulle han have givet på sidste møde i Det Grønne Råd (i februar), hvor han var syg. Der var mange der ønskede plads efter deadline. Viborg Sportsfiskerforening er repræsenteret ved Danmarks Sportsfiskerforbund.

Der blev spurgt til mulighederne for at lave scenarieberegninger på effekterne på iltsvind dels ved at ændre slusepraksis ved Virksund så Hjarbæk Fjord bliver fersk, dels ved etablering af en sluse ved Thyborøn, der kan styre saltvandsindstrømningen til Limfjorden. Der var ikke bred interesse herfor i arbejdsgruppen. Sekretariatet og DHI har påpeget, at sådanne tiltag vil ændre vandområdeplanernes typologi og dermed målsætningerne for de givne områder. Det var på den baggrund sekretariatets vurdering, at det ligger uden for de rammer Miljøstyrelsen har beskrevet for projektet og at beregninger derfor ikke kan finansieres af det bevilgede budget.

Jacob spørger ind til om det slet ikke har virket, at Landbruget har mindsket udledningen af gylle m.m. Jørgen J: Jo det har virket, men det har ikke virket nok.

6. Brug af kommunale skove - ønsket af Danmarks Jægerforbund (DJ)

Tage Toft (DJ) om MTB folkene ikke har nok baner i Viborg Kommune. Det bør planlægges hvor det skal være, så det ikke er overalt. Sporene bliver heller ikke respekteret. Men det er ikke de organiserede brugeres skyld.

Kirsten Marie roser Viborg Kommune og VTA i forhold til dialog omkring anlæg af MTB spor. Der lyttes og friholdes ønskede arealer. Ensretning fungerer.

Jens er deler ikke helt begejstringen, han er skuffet over, at det kun er små lommer, der friholdes – ikke større områder.

Peter Brostrøm fortæller, at NST forvalter ligevægtigt på statsarealer i forhold til 2 ben: 1) Passe på naturen 2) Friluftsliv. Peter vil gerne holde oplæg om hvordan NST forholder sig. Eva siger at de forskellige brugere af vores kommunale arealer er noget de har fokus på i KMU, og som er komplekst. Hun takker ja til oplæg. Carina supplerer med at fortælle, at Forvaltningen er i gang med, inspireret af NST, at planlægge facilitetszoner på kommunale arealer i forbindelse med områdeplanerne i Natur og Parkplanerne. Her udpeges friluftszoner og stillezoner. I stillezoner vil der ikke gives lov til større løb, anlæg af MTB mv. Der er foreløbig lavet 50 områdeplaner med zoneinddeling. Men vi har mange flere arealer.

7. Det Grønne Råd og Grønne Sammen - grøn festival, oplæg ved projektmedarbejder Mads Bruun Davidsen

Mads redegjorde kort for, hvad Grønne Sammen er. Grønne Sammen er inspirationsuger for børn og unge i Viborg Kommune og er siden sidste år udvidet til også at omfatte mere borger og virksomhedsrettede aktiviteter.

Den 15. og 16. september 2023 er Nytorv i Viborg omdrejningspunktet for en grøn festival med forventeligt over 5000 besøgende. Festivalen består af en række stande, forskellige scener og boder med lækkert streetfood. Her mødes hele Viborg for at sætte fokus på klimaet og den grønne omstilling over to dage.

Lørdag den 16. september fra kl. 13 og 45 minutter frem vil Grønne Sammen gerne give Det Grønne Råd mulighed for at komme på banen med et indslag på hovedscenen. Det kan være gennem en debat, hvor medlemmerne af rådet diskuterer et aktuelt emne. Vi havde på forhånd foreslået *Urørt skov versus produktionsskov*. Jens Frydendahl (DN) gentog hvad han havde skrevet rundt: Han mener ikke debatten skal tages i offentligt skue men internt i rådet. Der var opbakning fra de andre medlemmer. Der var ikke nogen, der havde idéer til andre mulige debattemner.

Mads fortalte også, at det er muligt at få en stand eller debat på festivalen for den enkelte forening. Ligesom det er muligt med mindre indlæg på en mindre scene. Tag kontakt til Grønne Sammen **inden 1. juni** – se mere her [Grønne Sammen](#).

8. Status på bekæmpelse af mårhund i Viborg Kommune ved Danmarks Jægerforbund - ønsket af Kurt Mosgaard

Se vedhæftede oplæg. Lars Henrik, mårhundekoordinator ved Viborg Jægerråd, fortalte om mårhund og om indsatsen for at bekæmpe dem. Her viser tallene fra både Miljøstyrelsens jagtindberetninger samt fra Facebookgrupper, at Viborg Kommune ligger i top i forhold til at bekæmpe. Takket være de mange frivillige og det gode samarbejde mellem jægerne og Kommunen.

Kommunen har bevilliget et opstartsbeløb på 50.000 kr. samt en efterfølgende driftsbevilling på 15.000 kr. til Viborg Jægerråd, som skal dække nogle af udgifterne til bekæmpelsen. Bevillingen løber foreløbig til og med 2027.

De har indtil nu kun bekæmpet på private arealer, men Kommunale arealer kan også komme i spil fremover. Naturstyrelsen bekæmper selv på egne arealer kunne Peter Brostrøm oplyse. Deres skytter indberetter også i vildtudbyttestatistikken. Lars Henrik vil gerne se hvor mange Naturstyrelsen skyder i Viborg Kommune. Peter Brostrøm opfordrede ham til at tage kontakt til vildkonsulent [Sandor Hestbæk Markus](#).

Kommunen er meget tilfreds med den store indsats, og der var generel opbakning fra rådsmedlemmerne til indsatsen. Jens Frydendahl nævnte, at der er østeuropæiske undersøgelser, der viser, at der ikke er forskel på antal af jordrugende fugle, der hvor mårhuden er kontra hvor den ikke findes. Lars Henrik sagde, at man ikke nødvendigvis kan sammenligne danske forhold med de østeuropæiske. Desuden er vi med nuværende opsætning klar, for vaskebjørnen der tilsyneladende er langt værre end mårhunden, står på lur ved grænsen...

9. Forberedelse af fælles ekskursion 21/9

- tidligere forslag til emner: Landbrug, miljørelaterede emner, BNBO, tab af biodiversitet. Ønske om flytning af mødet til 11/10 – kan det imødekommes? Alternativt ændrer rækkefølge, så ekskursion først og dernæst møde? Jakob vil gerne vise landbrugsproduktion frem. Tage foreslår vi tager en landbrugskonsulent med. Oplæg fra Claus Bo om lavbundslande på mødet. Vi aflyser drikkevand / Claus – han kan evt. holde oplæg på et senere møde. Carina kontakter snarest Jakob for at aftale nærmere vedr. program.

10. Orientering om relevante emner fra Klima- og Miljøudvalget.

Vi nåede ikke punktet.

11. Eventuelt.

Kirsten Marie: Viborg Ungeklimalråd – skal der være én med i DGR?

Eva: Det kunne være en mulighed.